

UN VEÍ ANOMENAT... Joan López, cofundador del Circ Rogelio Rivel i creador de Desastrosus Cirkus

Crear espectacles per a tots els públics és l'objectiu de la companyia Desastrosus Cirkus, que l'artista i professor de circ Joan López va posar en marxa el 1989. Uns senzills malabars van fer brotar el seu món circense, una disciplina que bateja amb força Nou Barris

«A Nou Barris tot s'ha aconseguit amb la lluita veïnal»

CARME ESCALES
BARCELONA

Tres arbres fruiters (un llimoner, un taronger i un cirerer) creixen al parc del Pla de Fornells, a la Trinitat Nova, a la vora de la carpa del Circ Rogelio Rivel, recordant tres artistes que sota el gran envelat havien fet els seus espectacles de clown, acrobàcia i salts aeris. «Elsa Moreno va ser alumna de Rogelio Rivel i a mi em va ensenyar acrobàcia. Joan Armengol va ser un dels fundadors de Comediants i aquí impartia classes de clown. I la Sol, una alumna xilena que feia aeris amb teles, li vam dedicar el taronger», explica el professor de circ Joan López, una de les persones vinculades a l'escola de circ de l'Ateneu de Nou Barris des que era només una idea pilot.

«Igual que la majoria de coses que s'han fet al districte, també el circ va tenir els seus inicis als carrers de Nou Barris», apunta López. «Al començament érem totalment autodidactes. Amb tres jocs malabars, un monocicle i unes xanques, vam muntar un petit grup d'animació. Érem tots de Nou Barris. Hi havia, fins i tot, una parella que tenia un trapezi. Teníem un petit grup de percussió que anava pel carrer anunciant el nostre espectacle a l'Ateneu», recorda López.

Des de Nou Barris, Joan López i multitud de veïns havien anat fins a la plaça de Sant Jaume a expressar públicament les seves demandes per als seus barris. I una d'elles va ser la petició d'una carpa de circ. «Amb estructures de trapezi i matalassos, un grup de pares i mares de Nou Barris ens en vam anar a la plaça de Sant Jaume a demanar diners per poder comprar una carpa de segona mà, i ho vam aconseguir. La carpa va arribar en un remolc des de França», explica.

Llabor de l'escola

Aquella va ser la llavor de l'escola de circ de Catalunya. «De diferents llocs d'Europa arribava gent del circ en caravanes i, com que a l'Ateneu teníem dutxes, compartíem tècniques. Apeníem uns d'altres», relata

el professor, que des de bon començament fins avui ha viscut la seva dedicació professional com un rept social. «A l'escola infantil i juvenil de circ de l'Ateneu, a més a més dels cursos oberts a tot el públic, d'entre 6 anys fins als 17, també treballlem tècniques circenses -14, entre elles acrobàcia, equilibri i teatre- amb grups de fracàs escolar, amb nois i noies de col·lectius en risc de marginació social, i discapacitats», detalla.

El coneix bé la terra i l'asfalt de carrers i places del districte al qual va arribar, quan tenia dotze anys, amb els seus pares (originaris d'Albacete) i els seus sis germans -ell és el més gran-, quan al seu pare, treballador ferroviari, Renfe li va canviar el destí, de Girona a Barcelona. «Quan

vam arribar, l'any 70, això era la fi del món. La majoria de carrers no estaven asfaltats, i no hi havia clavegueram. Això sí, els blocs de pisos van començar a aixecar-se ràpidament», explica.

«Recordo que volien cobrar les obres d'asfaltat i clavegueram als veïns i, quan vàiem les màquines arribar per asfaltar, ens plantàvem davant perquè no poguessin començar fins que no retessin l'impost als veïns. A Nou Barris, tot s'ha aconseguit per la lluita veïnal: semàfors, espais verds... Tenim fotos apoteòsiques de les persecucions dels grisos en aquests carrers», afegeix el veí, fundador i membre de Desastrosus Cirkus, la companyia que actuarà el 12 de juliol a la plaça del Relotge de Santa Coloma de Gramenet (12 h).

Una vida intensa

«El 77 vam destrossar la fàbrica d'asfalt que l'ajuntament va construir on avui hi ha l'escola de circ i l'Ateneu. Encara es poden veure restes de quitrà dels bidons que hi havia, i per això l'associació que gestiona ara l'Ateneu es diu El Bidó de

Nou Barris. De la fàbrica en sortien fumates negres que embrutaven la roba estesa als balcons. Quan encara ningú parlava de contaminació, al barri ja hi teníem pancartes en contra», rememora Joan López, més conegut a Nou Barris amb el nom de Juanillo.

Aquest veí reconeix haver viscut «intensament en aquest districte que s'ha anat aixecant des del mateix carrer», afirma. «Encara me'n recordo, fa 35 anys, quan vam instaurar la primera festa major a la Prosperitat. Teníem un encarregat de connectar els cables de la llum dels fanals als equips de so dels músics, a la plaça Verda, en què vam aconseguir que no es construís, també després de moltes reivindicacions. Hi vam plantar els primers tres pins», recorda el fundador de Desastrosus Cirkus.

Com molts dels seus companys d'escola -de l'oficial i d'aquella escola que és el carrer- el Juanillo té històries per parar un tren com els que reparaven els treballadors de Renfe que, com el seu pare, un dia van ser destinats a aquest districte de Barcelona. ≡

SARA MARITAN

Acròbates El circ que homenatja el mestre Rivel

SOTA LA CARPA DEL CIRC ROGELIO RIVEL, AMB EL SEU EXALUMNE JOEL, A QUI JOAN LÓPEZ VA INSTRUIR DES DELS SET ANYS A L'ESCOLA DE L'ATENEU.

Acció ciutadana Equip i projecte sociocultural

JOAN LÓPEZ CONVIU A DIARI AMB ELS MEMBRES D'EL BIDÓ DE NOU BARRIS, ASSOCIACIÓ QUE GESTIONA L'ATENEU POPULAR DE NOU BARRIS.

Lloc clau Teles i cintes per a la màgia circense

LA FAMÍLIA MARTÍN PÉREZ REGENTA DES DE FA 42 ANYS EL IMÁN, LA BOTIGA DE RETALLS I TEIXITS DEL 155 DE VIA JÚLIA ON COMPRA JOAN LÓPEZ.

Triomfs «Aquí, al 78, vam fundar la festa major»

LA PLAÇA VERDA DE LA PROSPERITAT ÉS UN DE TANTS EQUIPAMENTS I ESPAIS REIVINDICATS PER VEÏNS COM AQUEST ARTISTA DE CIRC.

Argullós-Rio de Janeiro Vivendes de ferroviaris

ROSA VÍLLORA I EL SEU MARIT VAN ARRIBAR A NOU BARRIS AMB ELS SET FILLS, ENCAPÇALATS PEL JOAN, A LA FOTO, AMB LA SEVA MARE I LA PARELLA, LULU.